

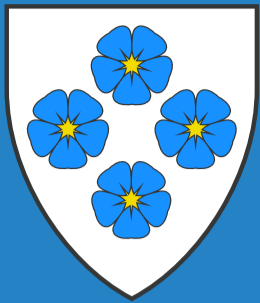
**Keskmine vana-
duspension tõuseb
817 euroni**

Sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo saatis kooskõlastusringile eelnõu, millega pensionide indekseerimise tulemusel tõuseb 1. aprillist keskmine vanaduspension 5,7 protsenti ehk 43 euro võrra tänaselt 774-lt eurolt 817 euroni ning rahvapension 393 euroni kuus.

Riik arvutab pensionid igal kevadel ümber, et hoida pensionid tasakaalus palgade ja hindade muutustega. Määrus kehtestatakse riikliku pensionikindlustuse seaduse alusel Vabariigi Valitsuse määrusena, sest indeksi kehtestamine puudutab mitme ministriummi valitsemisala.

Rahvapensioni suurus on pärast indekseerimist 393,26 eurot. Pensioni baasosa suuruseks saab 377,2465 eurot ja aastahindeks 10,000 eurot. 2025. aastal on pensionide indekseerimise eeldatav maksumus 124 557 000 eurot ja indekseeritakse ligikaudu 325 000 pensionäri pension.

Vanaduspensionäridele kehtiv maksuvaba tulu on 2025. aastal fikseeritud 776 eurole kuus, sõltumata nende sissetuleku suurusest. Alates jaanuarist peetakse senise 20% asemel tulumaksu kinni 22%. Tulumaksu peetakse kinni pensionitelt, kahjuhüvitistelt, lapsepuhkuse tasudelt ja vanemahüvitistelt.

MULGI VALLA LEHT

MULGI SONA

Mulgi valla om ää! Tule ja jää!

NR 3 (79) MÄRTS 2025

Eesti Vabariik 107 tähistamine Karksi-Nuias

24. veebruaril toimus Karksi-Nuia kultuurikeskuses Mulgi valla pidulik kontsert-aktus ja kultuurivaldkonna tunnustussündmus "Linaõis". Siirast tänu jagus nii mineviku- kui olevikukangelastele.

VALLAVANEMA VEERG

Head Mulgi valla elanikud!

24. veebruaril tähistasime üheskoos Eesti Vabariigi 107. aastapäeva – see on alati eriline hetk, mil tunnustada neid, kes oma südame ja tegudega panustavad meie kodu- valla arengusse. Mul on suur au ja rõõm avaldada siirast tänu inimestele, kes on oma töö ja pühendumusega muutnud Mulgi valla elukeskkonna rikkalikumaks, kultuurielu elavamaks ja kogukonna tugevamaks.

Mulgi valla aukodanikud – väärikad pärandihoidjad

Mulgi valla aukodaniku tiitli pälvisid tänavu Mare Torim ja Margus Põldsepp. Mare Torim on aastakümnete jooksul pühendunult edendanud raamatukogundust ja koduval- la kultuuritegevust, hoides au sees hariduse ja kultuuri väärtustamist. Margus Põldsepp, armastatud muusik ning ansambli Lõotsavägilased, Lõotsanoobid ja Tuulepuu looja, on oma muusika ja tegevuse kaudu aidanud hoida Mulgimaa pärandit ning tugevdada meie kogukonna ühte- kuuluvustunnet. Suur tänu teile – teie töö ja pühendumus tagavad, et meie valla kultuuril on tugev vundament ka tulevikus!

Aasta tegu – uhkus Mulgimaale ja kogu Eestile

Eesti toidukultuur ja traditsioonid on meie identiteedi oluline osa ning nende hoidmine ja väärtustamine on meie kõigi ühine ülesanne. Suureks tunnustuseks meie esivanemate pärandile valiti Mulgi valla 2024. aasta teoks „Mulgi pudru söömine ja valmistamine“, mis kanti UNESCO inimkonna vaimse kultuuripärandi esindusnimekirja. See on au ja vastutus – võimalus tutvustada Mulgi pärimust nii Eestis kui kogu maailmas. Suur tänu Ave Grenbergile ja tema meeskonnale, kelle sihikindel töö ja pühendumus selle saavutuse viisid!

Mulgi valla Vapimärgi kavalerid – kultuuri ja ajaloo hoidjad

Mulgi valla kõrgeima autasu – Vapimärgi – pälvis Andres Arro, kes on jäädvustanud meie inimeste tegemisi ja kultuuri läbi dokumentaalfilmide. Tema südamelähedane missioon kodukandi ajaloo ja pärandi talletamisel on hindamatu. Andres Arro looming on toonud esile kohalikke lugusid ja legende, aidates hoida sidet mineviku ja tuleviku vahel. Tänu temale on Mulgi vald ja Karksi-Nuia saanud tuntuks tuhandetele inimestele üle Eesti.

Kultuuriauhinnad – pühendumus ja loovus

Mulgi valla kultuurivaldkonna kõrgeima tunnustuse „Mulgi valla Linaõis“ pälvis legendaarne Lille-Astra Arraste. Tema aastatepikkune töö rahvatantsu traditsioonide hoidmisel ja edendamisel on jätnud sügava jälje meie kultuurilukku ning nüüdsest on tema nimi väärikalt jäädvustatud ka Mulgi valla auraamatusse.

2024. aasta silmapaistvaimaks kultuurisündmuseks kujunes tantsulavastus „Aig veerep armu müüda“, mille pealavastaja Birgit Vallas pälvis samuti kõrge tunnustuse oma loovuse ja pühendumuse eest.

Armsad mulgid, meie vald on tugev ja elujõuline tänu teile – teie pühendumusele, hoolivusele ja armastusele oma kodupaiga vastu. Hoidkem ja väärtustagem üheskoos meie kultuuri, pärandit ning ühtehoidvat kogukonda!

Südamest tänades ja uhkusega teie kõrval seis- tes,

DMITRI ORAV
Mulgi vallavanem

Kortermaja kelder saab olla hea varjumiskoht

Varju otsitakse tugevate tuulte, hoovihma, pakase või hoopis palava päikese eest. Päästeamet annab nõu, kuidas saab end kaitsta lisaks ekstreemsetele ilmastikuoludele ka suurõnnetustel lekkinud ohtlike kemikaalide, plahvatuse, ohtlikult lenduvate esemete, sõjalise rünnaku, aga ka lööklaine, ülerrõhu, õhusaaste, kiirguse ja muude ohtude eest.

Varjumise vajadusest annab riik teada

Varjumishoiatuse korral VARJU esimesel võimalusel, OTSI siis lisainfot, JÄRGI juhiseid ning TEAVITA võimalusel teisi inimesi. Varjumise vajadusest teavitab riik EE-ALARM ohuteavituse süsteemi kaudu elanikke otse, kasutades sireene, SMS-e, mobiilira- kendusi. Samuti saab infot kriisi.ee ja olevalmis.ee veebilehtede ja erinevate mee- diakanalite kaudu. Koos teavitusega jagatakse ka käitumisjuhised, mida tuleb järgida. Varjuda tuleks viivitamatult lähimasse siseruumi, sulgeda ukсед, aknad ja ventilatsioon.

Kus varjuda?

Ohu korral peab varjuma esimesel võimalusel, mistõttu peab koht

varjumiseks sulle olema võimalikult lähedal. Tööl või kodus on inimestel soovitatav hoonesse jääda ning minna keldrisse või kõige madalama korruse tugevate seintega aken- deta ruumi. Kui pole või- malik kusagile siseneda, siis tuleb leida koht, kus oled ühelt või rohkematelt küljelt ümbritsetud seinte või muude takistustega. Viibida tuleks võimalikult madalal korrusel, sest nii on suurem tõenäosus ohu- olukorras mitte viga saada.

Avalikus ruumis, näiteks tänaval viibijad peaksid varjuma kiirelt lähimasse kohta, kus olla ühelt või rohkematelt küljelt ümbritsetud seinte või muude takistustega. Varjumiseks on loodud suuremates asu- lates avalikud varjumisko- had. Viimased on tähistatud tsiviilkaitse märgiga – sinine kolmnurk oranžil taustal. Nimekiri on toodud päästeameti, oma- valitsuste kodulehtedel ja olevalmis.ee veebilehel ning maa-ameti kaardira- kenduses. Enamus avalike varjumiskohti avatakse alles sõjalise ohu kasvades, muidu on nad suletud, välja arvatud need, mis on igapäevaselt juba avalikult kasutuses.

KAIRI KULDMETS,
Ida päästekeskuse
varjumiskohtade nõunik

Omaavalitsuse märgistatud avalikud varjumiskohad.

Miks on vaja kortermaja kelder kohandada varjumis- kohaks ja mida selleks tegema peab?

Kuna üle poole Eesti elanikkonnast elab korterelamu- tes, võiks iga kortermaja mõelda maja varjumiskindluse ja toimepidevuse juhuks, kui peaks tekkima vajadus varjumiseks.

Oluline on, et oleks läbi mõeldud, kuhu ja kuidas varju- da. Selleks tuleks esmalt paika panna varjumise plaan, et ära kaardistada vajalikud tööd, mida saab juba täna ära teha keldriruumide varjumiseks kohandamiseks.

Soovitused kortermajadele:

- hoidke hoone evakuatsiooniteed läbitavad, sest ohu- olukorras peab olema tagatud koridorides takistusteta liikumine;
- vaadake, et varisemise võimalused on viidud miini- mumi, vajadusel toestage;
- varjumiskoht peab olema varustatud vähemalt kahe sisse-/väljapääsuga;
- keldrite ukсед peaksid olema tugevdatud ning sarjastatud hoone üldvõtmega;
- varjumisruumiks ei sobi näiteks soojasõlm või muud tehnilised ruumid;
- tavaolukorras saab varjumise ruume vajadusel kasutada muudeks eesmärkideks ja hoida seal kergesti teisaldatavaid esemeid.

Varjumiseks mõeldud ruumis tuleb arvestada järgmist:

- ruumid peavad olema puhtad ning korrastatud;
- ruumid võiks olla varustatud evakuatsiooni- valgustusega elektrikatkestuste korra- (generaator ja evakuatsioonivalgustus);
- ruumides peab olema tagatud piisav hapnikusisaldus õhus (ventilatsioon, õhuklapid või tuulutussavad);
- olemasolevad aknad tuleks kindlustada liivaga täi- detud plastik- või tekstiilkottidega;
- vältimaks keldriruumide üleujutamist peavad vee- ja kanalisatsioonipüstakud õhurünnaku ajaks olema sule- tud ja tühjaks lastud;
- minimaalselt võiks olla 0,75 m² põrandapinda iga varjumiskohas viibiva inimese kohta, optimaalselt 1,5 m²;
- ruumide viimistlemisel kasutage mittepõlevaid materjale;
- ruumid võiks olla varustatud pinkidega istumisvõi- maluse tagamiseks;
- ruumis võiks olla töökorras sidevahend edasiste tegevusjuhendite ja informatsiooni vastuvõtuks (pata- rei- või akutoitel raadio);
- tagatud võiks olla joogivee mahuti või pudelites joogivesi arvestusega vähemalt 2–3 liitrit joogivett inimese kohta;
- materjale toestamiseks ja akende kindlustamiseks on otstarbekas eelnevalt soetada ja eelnevalt ladustada;
- ruumid peavad olema varustatud esmaste tulekus- tatusvahenditega.

3. veebruaril avanes hajaasustuse programmi 2025. a taotlusvoor

Maapiirkondades elavatele peredele head elutingimused ning see- läbi aidata kaasa elani- ke arvu püsimisele neis piirkondades. Programmist toetust veevarustuse ja kanali- satsiooni väljaehitamiseks, kinnistuni viiva juurdepääsutee korda- tegemiseks ning auto- noomse elektrisüsteemi paigaldamiseks.

Taotlusvoor avatud 3. veebruarist 3. aprillini 2025.

Programmi eesmärgiks on tagada hajaasustu- sega maapiirkondades

elavatele peredele head elutingimused ning see- läbi aidata kaasa elani- ke arvu püsimisele neis piirkondades.

Programmist toetata- se tegevusi, mis paran- davad majapidamises joogivee kättesaadavust, elamu heitvee nõuete- kohast kanaliseerimist, aasta ringi ligipääse- tava juurdepääsutee ra- jamist ja parandamist ning leibkonna vajadus- tele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamist

(tingimusel, et majapi- damine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Taotlus koos vajalike lisadega esitada tähtpäe- vaks 3. aprill 2025 Mulgi vallavalitsusele paberil allkirjastatuna aadressi- le Pärnu mnt 30, Abja- Paluoja või digitaalselt allkirjastatuna e-posti aadressile mulgi@mul- givald.ee.

Mulgi vallas saab va- jalikku informatsiooni ja abi meetme tingimus- te kohta Hajaasustuse

programmi kontaktisi- kult: maa- ja keskkon- naspetsialist Anneli Päsling, tel 5305 5008 või e-posti teel anneli@ mulgivald.ee

Täpsemat teavet taot- lemise tingimuste ja toe- tatavate tegevuste ning aruandluseks vajalike vormide kohta leiata riigi tugiteenuste kesku- se veebilehelt Meede: Hajaasustuse programm | Riigi Tugiteenuste kes- kus (rtk.ee).

MULGI VALLA LEHT

MULGI SONA

Mulgi valla leht

Väljaandja: Mulgi Vallavalitsus

Lehe pani kokku Üllar Priks

Küljendaja: Merike Kask

Trükk: Vali Press OÜ

Tiraaž: 1050 tk

Otsepost Mulgi vallas: Omniva

Leht ilmub kord kuus (välja arvatud augustis).

Aprilli lehe kaastööd esitada 21. märtsiks.

aadressile mulgi@mulgivald.ee

Info tellimise, reklaamide ja kaastööde kohta: mulgivald.ee/ajaleht

Avaldatud artiklite ja teadete sisulise korrektsuse eest vastutavad autorid.

Toimetusel on avaldamisel õigus kaastööd vajadusel lühendada ja redigeerida.

Puude tuvastamine: uued tähtajad ja olulised muudatused 2025. aastal

Riik on pannud Sotsiaalkindlustusameti (edaspidi lühend SKA) ülesandeks puude raskusastmete tuvastamise. SKA ülesanne on hinnata inimese funktsionaalseid piiranguid ning määrata nende põhjal sobiv puude raskusaste, mis on aluseks mitmesuguste toetuste ja teenuste saamisele.

Alates 2025. aastast on SKA pikendanud puude raskusastme tuvastamise menetlustähtaega seniselt 15 tööpäevalt 30 tööpäevani. See muudatus võib pikendada vajalike toetuste ja teenuste saamise ooteaega.

Puude raskusastmete vähendamine on praegu väga aktuaalne teema. Hiljuti ilmunud artikkel Delfis „SKA põhjendustest nähtub, justkui peaks inimene sügava puude saamiseks koomas olema. „Ekspertarstid ei tohi oma suva järgi seadust tõlgendada!““ tõi esile, et mitmed inimesed on kogenud puude raskusastme vähendamist või puude määramata jätmist, mis võib mõjutada nende õigust saada vajalikke toetusi ja teenuseid.

Et vältida puude raskusastme määramata jätmist või viivitusi, soovitan esitada puude taotlemise avaldused otse SKA-le võimalikult varakult ning dokumente täita SKA kontoris, kuna seal on selleks väljaõppe saanud ametnikud. Enne avalduse esitamist tuleks kindlasti külastada perearsti, kes uuendab Terviseportaalis andmeid, mis on olulised puude raskusastme tuvastamiseks.

Taotluse saab aga esitada mitmel viisil:

- iseteeninduses: logides sisse SKA iseteeninduskeskkonda ja valides menüüst “Minu toetused ja teenused” alt “Puude tuvastamine”;

- e-posti teel: saates täidetud ja digitaalselt allkirjastatud taotluse info@sotsiaalkindlustusamet.ee aadressile (Siinkohal tooksin välja, et omavalitsuse sotsiaaltöötajad ei tohi sisestada teiste isikute ID-kaarte oma arvutitesse);

- posti teel: saates täidetud taotluse aadressile Paldiski mnt 80, 15092, Tallinn. Taotlust saab printida ka omavalitsuse sotsiaaltööspsialist, kuid täitma peab selle

isik ise;

- klienditeeninduses. Eriti on see soovituslik keskmise puudega isikutele, kuna puude raskusastet võidakse mitte määrata ja kogu protsess pikeneb.

Klienditeenindus Viljandis asub aadressil: Vabaduse plats 2, 71020, Viljandi ning nende telefoninumber on: +372 612 1360.

Viljandi SKA kontoris toimub klientide vastuvõtt:

E 8.30–18.00
K 8.30–16.30
R 8.30–13.00

Kindlasti soovitan vastuvõtuoja eelnevalt kokku leppida. Ühistransport on puudega isikule tasuta ning buss peatub Vabaduse platsi peatuses.

Kui olete liikumisvõimetu või voodihaige, siis saab sotsiaaltööspsialist taotluse vormistamisega aidata. Sarnaselt toimib ka ID-kaartide taotlemine.

Sotsiaaltöötajate kontaktid:

Abja ja Halliste piirkonnad – Monika Erreline, telefon 5340 2000

Mõisaküla piirkond – Merily Tõevälja, telefon 521 0315

Karksi-Nuia piirkond – Liivi Loi, telefon 5341 2506

Kui te ei nõustu SKA otsuse või toiminguga, on teil õigus esitada vaie 30 päeva jooksul otsusest või toimingust teada saamisest. Vaide esitamine on oluline samm oma õiguste kaitsmiseks.

LIANA ANDRUŠKO
sotsiaalnohunik

Liigiti kogumine on lihtne ja aitab säästa

Vald saab ikka ja jälle teateid sellest, kuidas inimesed korrektsest pakendite sorteerimisest mööda vaatavad. Lugu illustreeriv pilt pärineb Abja-Paluoja Pärnu mnt 25 asuva segapakendi konteineri juurest, kuhu on valatud kõikvõimalikke olmejäätmeid.

Kui pakendikonteinerisse on pandud sinna mitte kuuluvaid jäätmeid, siis konteinerit ei tühjendata ning pakendikonteineritesse toodud valede jäätmete tühjenduse maksab maksumaksjate rahaga kinni vald.

Nagu me kõik teame, võib tilk tõrva rikkuda kogu meepoti ja seepärast tahame taaskord reegleid meelde tuletada.

Juhime tähelepanu, et olmejäätmete kogumiseks peab olema igal majapidamisel oma olmejäätmete konteiner.

Ärgem unustagem, et praegune sorteerimissüsteem saab toimida ainult siis, kui kõik selle reeglitest kinni peavad!

LIIGITI KOGUMINE ON LIHTNE:

Klaaspakend – loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid, eemalda korgid ja kaaned, sildid võivad jääda.

Karastus- ja alkohoolsete jookide pudelid, moosipurgid, toiduainete purgid

Segapakend – plast- ja metallpakend, joogikartong – loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid, jäta korgid-kaaned peale.

Kilekotid ja pakkekile, toote ümber olnud penoplast, kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid, leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid, salatikarbid, konservikarbid, alumiiniumpurgid, metallkorgid ja kaaned, piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendid.

Papp- ja paberpakend – voldi suured papist pakendid kokku või rebi tükkideks, nii võtavad nad vähem ruumi, veendu, et materjal oleks kuiv ja puhas.

Pappkastid ja karbid, paberkotid, pakkepaber, kleeplintidega pappkastid.

Pakendi konteiner – segapakend ehk plast- ja metallpakend, joogikartong – loputa vajadusel kergelt, et ei määriks teisi pakendeid, jäta korgid-kaaned peale.

Kilekotid ja pakkekile, toote ümber olnud penoplast, kosmeetika- ja hooldustoodete ning tarbekaupade pakendid, leiva ja saia kotid, singi ja juustu pakendid, salatikarbid, konservikarbid, alumiiniumpurgid, metallkorgid ja kaaned, piima- ja piimatoodete, mahla- ning veinipakendid.

Mis ja kellele on PAIK teenus?

Üle 600 inimese on juba kaasatud mitut maakonda haaravasse kliinilisse uuringusse, mis hindab krooniliste haigustega inimestele mõeldud ravijuhtimise teenuse ehk PAIK teenuse mõju.

Mis on PAIK teenus?

2023. aasta juulis algas kolmes Eesti maakonnas mitme aasta pikkune kliiniline uuring, mis testib perearstide, sotsiaalvaldkonna ja eriarstiabi koostööd patsientide ravi juhtimisel. Täna on uuringusse kaasatud Viljandimaal, Saaremaal ja Valgemaal juba üle 600 elaniku ning kokku on planeeritud uuringusse saada 850 inimest.

PAIK ehk paikkondlik ravijuhtimise teenus on

mõeldud keskmisest kõrgema tervishoiu- ja sotsiaalteenuste vajadusega inimeste jaoks. PAIK teenust on Viljandi maakonnas pilootprojekti raames kasutatud juba enne käimasoleva uuringu algust. Teenuse sihtrühmaks on kroonilise haigusega inimesed, kes saavad uuringu perioodiks endale tervisejuhi, õe või sotsiaaltöötaja haridusega spetsialisti, kes koostöös patsiendi enda, perearsti ja vajadusel ka teiste spetsialistidega koostab talle personaalse terviseplaani ning kaardistab tema tervise- ja sotsiaalse toe vajadused. Vajadusel aitab ta teenuseid koordineerida, nõustab ja jõustab patsienti ning jälgib tervise halvenemist, tehes tihedat koostööd patsiendi pereõe ja perearstiga, vajadusel ka omavalitsuse sotsiaaltöötajaga.

Mis on PAIK teenuse mõju-uuring ja kellele see mõeldud on?

Üle-eelmise aasta kevadel alustati Tervisekassaga Viljandi, Saare ja Valga maakondade ühisprojekti PAIK teenuse kliinilise mõju uuringuga.

PAIK teenuse mõju-uuringu eesmärk on selgitada välja selle teenuse pikemaajaline mõju ning ka teostatavus erinevate maakondade kontekstis. PAIK meeskond loodab uuringu lõppedes teada saada, milline mõju on sellisel tervishoiu ja sotsiaalteenuse koordineeritud koostööl patsientide tervisele, elukvaliteedile ja teenustega rahulolule.

Uuringu sihtrühma kuuluvad inimesed, kes on vähemalt 45-aastased ja kellel on diagnoositud mitmed kroonilised haigused ning kellel esinevad kaasvalt ka sot-

Fotol vasakult tervisejuhid Diana Palumäe, Katrin Rahumaa, Elvi Link ja Margit Aab.

FOTO: SA VILJANDI HAIGLA

siaalsed tervisetegurid, mis tõstab haiglaravile sattumise riski. Sobilikult sihtrühma oleme juba eelnevalt tuvastanud ning uuringusse kutsutakse ainult kindla sihtrühma patsiente. Uuringusse kaasatakse patsiente ainult inimese enda nõusolekul ning seda olu-

korras, kus inimene on sattunud juba haiglasse ja on teada, et tal on tuvastatud kõrgem risk sattuda uuesti haiglasse, samamoodi saadetakse ka sihtrühma kuuluvatele patsientidele koju posti teel uuringusse osalemise kutsed. Olles saanud kutses, saate soovi korral aja

tervisejuhi juurde kutsel toodud telefoninumbri kokku leppida. Tervisejuht juba selgitab täpselt kõike uuringusse puuduvat.

Tervisejuhi vastuvõtu toimumiskoha lepitakse tervisejuht ise patsiendiga kokku.

Pidu, mis sündis südames ja koostöös

20. veebruaril, kui Eesti Vabariigi aastapäev oli lähemas, toimus Abja kultuurimajas üks tõeliselt eriline sündmus – Eesti Vabariigi aastapäeva gala, mille korraldasid Abja gümnaasiumi õpilased Mulgi valla noortele. Gala eesmärk oli pakkuda Mulgi valla noortele meelde jääv ja pidulik sündmus, mis tooks kõik kokku tähistama Eesti Vabariigi sünnipäeva. Abja gümnaasiumi huvijuht Annika Leighton, kes oli projekti mentoriks, oli meile suureks abiks oma nõu, jõu ja abiga.

Gala korraldamine oli täis väljakutseid, kuid ka suuri lootusi. See oli minu ammune unistus korraldada selline pidu, kus me kõik saame end uhkelt riidesse panna ning koos mõnusalt aega veeta, aga ma ei osanud eales arvata, kui keeruline on teisi eakaaslaseid peole meelitada. Enamus noori ostsid piletid väga viimasel minutil ja oli hetki, kus me arvasime, et see kõik vist tuleb hoopis tühistada, sest pidulisi lihtsalt ei ole ega tule. Aga lõpuks oli saal rahvast täis, pidulauad lookas ja kõigil oli tõesti tore ja lõbus õhtu.

Pidulik ja soe meeleolu

Õhtu algas traditsioonilise tervituspokaali kokkulöömisega, mille peategelasteks olid Abja gümnaasiumi õpilasesinduse president Mia-Mai Seermann ja Mulgi valla noortevolikogu kolmanda koosseisu esinaine Isabela Murašin. Sellele järgnes südamluk tervituskontsert, kus esinesid Madli Lepikson, Kertu Nellis, Grethel Seegel ja Johannes Eriste ning

luuletusi lugesime meie, korraldusmeeskonna liikmed, Anette, Keili, Isabela ja Rahel.

Mulgi valla vallavanem Dmitri Orav ning Abja gümnaasiumi direktor Riho Rei (kes kahjuks ei saanud ise osaleda, kuid jagas oma tervitused kirjalikult) pidasid südamlukud kõned ning andsid õhtule selle tõelise pidulikkuse.

Kui pidulik osa oli läbi, said külalised võtta hetke hingetõmbamiseks ja nautida maitsvaid suupisteid ning jooke.

Õhtu meelelahutuslik osa, mis tõi kõigile kindlasti suurepärase elamuse, oli ansambel Väike Mees esinemine. Tantsupõrand täitus kiiresti ning noored nautisid muusikat ja üksteise seltskonda. Näiteks laulu järel „Eesti mees on tantsulõvi“ pidi solist Tõrlep nentima, et Abja rahvas tõsimeeli on tantsurahvas, kõik noored olid 100% tantsupõrandal ning tantsisid.

Tänu sponsoritele ja toetajatele

Ürituse õnnestumine ei oleks olnud võimalik

Ansambli Väike Mees meeleolukas esinemine tõi noored tantsupõrandale.

ilma lahkete inimeste toetuseta, ning selle eest oleme meie, Abja Gümnaasiumi õpilased, äärmiselt tänulikud. Suur aitäh Mulgi vallavalitsusele, Popsi köögile, Abja Tarbijate Ühistule, Edasi Solutions OÜ-le, Ramia OÜ-le, Castro Invest OÜ-le, Abja Autokeskus OÜ-le, Küpser OÜ-le, Kunnar Kukele ja Dea Jürimäele, teie lahke panuse ja toetuse eest. Suur tänu ka Abja Kultuurimaja perele ning kõikidele noortele, kes peole tulid.

Ilma teieta oleks minu unistus jäänudki ainult unistuseks.

Aitäh ansambel Väike Mees, et suutsid meie õhtu nii eriliselt lõbusaks ja meelde jäävaks muuta. Gala tähistamine oli

rohkem kui lihtsalt pidu – see oli tähenduslik üritus, mis tõi kokku noored Üle Mulgi valla (jah, peale Abja gümnaasiumi õpilaste olid meiega pidutemas ka AKG ja Halliste põhikooli õpilased, küll vaid mõned, kuid siiski, algus ühisele kogukonnale on tehtud!). See andis meile võimaluse tähistada oma kodumaa päeva. Üks asi on kindel – 20. veebruar 2025 jääb Mulgi valla noorte mällu kui üks eriline ja pidulik õhtu, mille korralduses oli tugev kogukonna vaim ja noorte pühendumus.

ANETTE AGASILD
11. klass

Õhtu algas pidulikult pokaalide kokku löömisega.

EV 107 August Kitzbergi nim Gümnaasiumis

Kooli direktor Jaak Israel tunnustas tublimaid.

FOTOD: HANNA LAUREN LOIT

Mulgi valla noortevolikogu IV koosseis on paigas

Noortevolikogu liikmed.

FOTOD: ERAKOGU

Kandidaatide ning nende ideedega said hääletajad tutvuda Mulgi valla kodulehel ja sotsiaalmeedia kanalites. Oma arvamuse käis ning valimas käis ühtekokku 165 noort, sealhulgas anti ka üks digihääli.

Valimiskomisjon sai kokku 17. veebruaril ning kinnitas valimistulemused. Kõik kandidaadid said noortevolikogusse.

Esimene kohtumine noortevolikogu koosseisu ja valimiskomisjoniga toimub märtsikuus. Valimis-

komisjoni esimees esitab valimistulemused märtsikuus toimuvale üldkogule ning teeb teatavaks kandidaatide isiklikud hääletustulemused.

REELIKA LIIVAK
Mulgi valla haridusnõunik

Värske noortevolikogu koosseis:

Anette Agasild
Angelika Tukk
Emil Lindvest
Grete-Liis Saumann
Isabela Murašin
Kaisa Varik
Karolin Volt
Kert Kangro
Laine-Liise Särg
Rahel Tafenau
Mariete Murašin
Pii Marjak
Viki Toomsalu

Noortevolikogu (lühendatult NVK) on kohalikul tasandil tegutsev linna- ja vallavalitsuse ning volikogude juures noorte osaluskoogu, mis on omavalitsusele nõu andev organ noori puudutavatel teemadel.

Noortevolikogu eesmärk on analüüsida valla või linna pädevusse kuuluvaid noorteküsimusi ning teha nende kohta ettepanekuid valla- või linnavalitsusele. Noortevolikogu põhitegevus on kaasata noori aktiivselt osalema ühiskondliku elu korraldamises.

Noortevolikogu liikmeid valivad noored ise. Noortevolikogu liikmeskond peab koosnema noortest. Noorteks loetakse käesoleva seaduse tähenduses füüsilisi isikuid vanuses 7–26 eluaastat. See tähendab, et noortevolikogu liikmed ei tohi olla nooremad kui 7 ja vanemad kui 26 eluaastat. Lisaks peab olema noor registreeritud konkreetse omavalitsuse haldusüksuse territooriumil või kes õpib selle omavalitsuse territooriumil mõnes haridusasutuses. Noortevolikogusse saavad kuuluda õpilasesinduste ja noorte ühingute esindajad ning ka organiseerumata noored (noored, kes ei kuulu noorteorganisatsiooni või -gruppi). Liikmete valimisel peab lähtuma demokraatlikest põhimõtetest.

Mõisaküla noortekeskusel täitus 15 aastat

15. veebruar 2010 avas esimest korda ukseid Mõisaküla noortele kohalik noortekeskus, et pakkuda noortele vaba aja tegevusi väljaspool kooli ja kodu. Vaatamata kooli sulgemisele on noortekeskuse ukseid avatud tänaseni ja loodame, et neid uksi kinni ei panda.

Noortekeskus on Mõisakülas ainuke koht, mis pakub noortele koosolemi- ja ühiseid tegevusi oma kogukonnas. Lisaks oleme püüdnud erinevate projektide kaudu rikastada noorte

vaba aja tegevusi ka väljaspool noortekeskust. Nii on rajatud discgolfipark, madalseikluspark, rularamp ja jõulinnak. Madalseiklusparki oleme lisaks saanud välitreneràžööri kahele ja eelmise aasta lõpus betoonist välitenniselaua.

Tänu KOP-ilt saadud positiivse vastuse puhul, on sel aastal tulemas veel üks välitenniselaud noortekeskuse taha, mille me tahame pühendada Rein Lälli mälestuseks, kes oli imeline ja kaasahaarav treener noorte jaoks.

Kui küsida, et kas aastatega on ajas noored muutunud, siis sirvides esimest noortekroonikat 2010, mida ma olen jäädvustanud esimest päevast peale kui noortekeskus avati, on vastuseks, et noored on ikka noored, aga mina olen vanemaks jäänud. Esimesed noored, kes pidevalt veetsid oma aega noortekeskuses, on ise lapsevanemateks saanud ja kui nad oma lastega aeg-ajalt noortekast läbi astuvad, on minul peale noorsootöötajana ka vanaema roll kanda, mis on vaid puhas rõõm!

Sõbrapäev Uue-Kariste 60+ klubis

13. veebruaril tähistas Uue-Kariste 60+ klubi sõbrapäeva ja veebruaris sündinud klubiliikmete sünnipäevi. Külla oli kutsutud rahvamuusik, kultuurikorraldaja, õpetajad ja täiskasvanute koolitaja Piret Aus.

Piret Aus on lõpetanud 1994. aastal Viljandi Kultuurikolledži rahvamuusika erialal ja 2013. aastal Tartu Ülikooli kultuurikorralduse magistriõppe. Piret Aus on olnud ka üks Viljandi Pärinusmuusika festivali ellukutsujatest ja aastatel 1999–2005 oli ta festivali programmijuht.

Kui esimesel 1993. aastal toimunud folgipeol oli publikut tagasihoidlikult 400 inimese ringis, siis nüüdseks küünib külastajate arv üle 20 000 ja tegemist on Viljandi suurima muusikaüritusega.

Muusika on kuulunud Piret Ausi tegemistesse lapsepõlvest peale. Kuigi ta on sündinud kurtide vanematega perre kuulja lapsena, sai muusikast juba lasteaiaaegalisena tema suur armastus, kui ta kuulas klaveri kõrval seistes, kuidas õpetaja mängib. Oma klaverit tal lapsepõlves ei olnud, aga ema suutis pere napi sissetuleku kõrvalt säästa nii palju, et Piretile osteti selle aja kohta kvaliteetne Ida-Saksamaa päritoluga akordion. Lisaks akordionile on tema tähelepanu köitnud karmoškamäng. Ta on viimased viis aastat selle pilli huviliste, karmoškakamraadide tegevuse eestvedaja ja korraldaja.

Klubi koosviibimisel tehti üheskoos muusikat.

FOTOD: ERAKOGU

Viimasel ajal on ta aktiivsel tegelnud kultuurile ligipääsetavuse temaatikaga, olles üks neist, kes pingutavad selle nimel, et nägemis-, kuulmis- ja liikumispuudega inimestel oleks võimalus osa saada kultuurisündmustest võrdväärselt kõigi teiste inimestega. Palju kõneainet on viimastel nädalatel pakkunud teema, et laulupeo sihtasutus keeldus lubamast viiplejate koori laulupeole. Piret Aus on üks nendest, kes leiavad, et teemaga tuleb edasi tegelda ja et järgmisest laulupeod oleksid ligipääsetavad kõigile kooridele.

Tõsiste ja kaalukate teemade kõrval oli klubiüritusel ka mõnusat meelelahutust. Piret oli võtnud kaasa mitu lõõtspilli ja akordioni. Nende kõigiga ta esitas ilusaid rahvalikke lugusid. Ta tutvustas klubilistele ühte lõõtspilli, mille oli ise erinevatest detailidest kokku pannud. Sellel lõõtspillil esitas ta Arvo

Piret Aus võttis klubi koosviibimisele kaasa mitu lõõtspilli ja akordioni. Kõigil neil lasi ta kõlada kaunile muusikal.

Pärdi „Ukuaru valsi“, millelega teenis kuulajatelt vägeva aplausi. Hea ja rõõmsa meeleolu loomiseks mängis 60+ klubi kapell koos Piretiga rahvalikke laule. Klubiliikmed on Piretile tänulikud meeldiva ja sisuka kohtumise eest.

Mälestuseks sellest kohtumisest kinkis Piret Aus Uue-Kariste rahvamajale kaks raamatut: Viljandi Pärinusmuusika festivali lood ja TÜ Pärnu Kolledži Väärikate Ülikool 15 aastat.

AIMUR TALU
klubi 60+

Eesti Ornitoloogiaühing ootab teateid saabuvatest rändlindudest

Nagu igal kevadel ootab Eesti Ornitoloogiaühing ka tänava vaatlusi saabunud rändlindudest. Kevade jooksul oodatakse teateid näiteks linavästriku, valge-toonekure ja suitsupääsukese, kuid loomulikult ka teiste rändlindude saabumise kohta.

Rändlindude saabumisest saab iga huviline teatada kuni mai lõpuni. Vajalik on üles märkida vaatluse kuupäev ja kellaaeg, asukoht, nähtud liigid, isendite arv ja tegevus, võimalusel ka lindude sugu ja vanus. Oluline on, et vaatleja oleks täiesti kindel, mis

liiki lindu ta nägi.

Vaatlusandmed tuleb sisestada rakenduse PlutoF GO kaudu või andmehalduse keskkonnas PlutoF. Täpsema vaatluste tegemise juhendi leiab ornitoloogiaühingu kodulehelt www.eoy.ee.

Ornitoloogiaühing

kogub ornitofenoloogilisi vaatlusi alates 1922. aastast. Eesmärk on koguda andmestikku esimeste saabunud rändlindude saabumisaegade kohta.

TARVO VALKER
Eesti Ornitoloogiaühingu
ornitofenoloogiliste vaatluste
koordinaator

Mesinik ja Longi kooli õpetaja Jaan Roots 165

Jaan Roots sündis 1. märtsil 1860 Polli mõisas mõisakupja peres. Õppis Karksi kihelkonnakoolis ja Viljandi kreisikoolis. Omandas õpetajakutse Fr. Hollmanni seminaris juures Tartus. 1877. aastast Polli Longi kooli õpetaja.

Jaan Roots.

FOTO: MESINDUSE KÄSIRAAMAT. KIRJASTUS VALGUS, 1968

Jaan Roots oli Viljandi Mesilasepidajate Seltsi asutaja ja kauaaegne juhatuse liige. See selts oli Eesti esimene iseseisev mesinduse organisatsioon. Jaan Roots töötas kooliõpetaja ameti kõrvalt mesinikuna 58 aastat, katsetas erinevaid tarutüüpe ja mesindusmetoodikaid. Tema eestvedamisel töötati seltsi juures välja üks esimesi Eesti oludesse sobivaid mesitarusid, nn Viljandi taru. Nimetatud tarutüübi joonised ja ehitamise õpetus avaldati 1905. aastal ajakirjas Mesilane.

1912–1917 oli Jaan Roots Viljandimaa mesinduse instruktor ning hiljem Polli põllutöökooli mesinduse õpetaja. Lõuna-Eestis (Viljandi- ja Pärnumaal) oli Jaan Rootsil mesindusalaste nõuannete, teadmiste ja uute meetodikate levitamisel suur roll. Ta avaldas rohkelt mesindusalaseid kirjutisi ajalehtedes ja ajakirjades ning pidas loenguid.

Jaan Roots kuulus Polli valla volikokku, oli Karksi Majanduse Ühisuse juhatuse liige, Nuia Ühispanga juhatuse liige.

Jaan Roots suri 3. veebruaril 1935. aastal.

Viljandi Linnaraamatukogu blogi
MARJU ROOSILEHT

Pent Nurmekundi luule- ja jutuvõistlus parimad on selgunud

2024. aasta Pent Nurmekundi mulgimurdelisele luule- ja jutuvõistlusele saatsid oma loomingut kümme autorit. Luulesaak oli suurem, ligi viiskümmend luuletust. Jutuvõistlusele tuli hindamiseks viis tööd.

Žüriilt tuli lisaks hindepallidele ka sõnalisi hinnanguid: „Hea ja ladus jutt, humoorikas ja särtsakas jutt, hea ja ladus sõnastus, hea rütmiga riimuv luuletus mis ärgitab hoidma mulgi keelt ja meelt, humoorikas ja hea rütmiga riimuv luuletus tänapäeva mulgist, südamluk riimiline luuletus jõuluajast talus, uudne, huvitav vabavärss, eripreemia Abja ujula teema pärast, argine jutt heas keeles, maru pilajutt, vahva teema toreda puändiga.“

Ära märgiti neli luuletuste autorit: Ants Lond, Kristi Ilves, Vello Jaska, Aino Pilt. Samuti kolm jutuvõistluse autorit: Kristi Ilves, Robin Liiber ja Kunnar Kukk.

Oma töid saatsid veel: Hella Õitspuu, Enno Kriisa, Elmar Orav ja Aire Parts.

Võistlusel osalenute tööd avaldatakse ajalehes Üitsainus Mulgimaa. Kõiki märgusõnadega varustatud töid hindasid mulgi keele ja kultuuriga sinasõbrad Ingrid Porkanen, Milvi Kull, Karin Sepp, Viive Niinemäe ja Eda Niin.

Täna kõiki osalejaid ja žüriid!

Täna Pent Nurmekundi Mulgimurdelise luule- ja jutuvõistluse toetajaid: Viljandimaa Omavalitsuste Liit, Mulgi vallavalitsus, Mulgi Kultuuri Instituut, Eesti Rahvakultuurikeskus, Abja päevakeskus, Abja Tarbijate Ühistu, Abja-Paluoja Mulgimaa Elu Edendamise Selts, Mulgi valla muuseumi- ja turismisõprade selts ja paljud teised head ja abivalmis inimesed!

Kohtumiseni võistlusel aastal 2025!

PEETER RAHNEL

FOTOD: ERAKOGU

Segaansambel Pool Kuus sai 15

25. jaanuaril 2025 oli Karksi-Nuia kultuurikeskusest kuulda rõõmsat suminat ja kauneid laule. Kohtusid muusika ja rõõm, uued ja endised lauljad, kohtusid kõik muusikaarmastajad. Mõnusat meeleolu jätkus lavale, mikrofonide taha ja ka publiku ridadesse.

Tore oli ansamblist saanud soliste kuulata. head muusikalist hoogu Hea oli mõtiskleda sõna-

liste vahepalade ajal olnu, praeguse ja tulevaste aegade üle. Mõnus oli kuulda ka kollektiivi ajaloost – mineviku hetkedest, värvikatest seikadest, näitlemisest mitmetes lavastustes, külaskäikudest ...

Segaansamblit Pool Kuus tulid tervitama oma lauludega ka ansambli Viisivakk hõbehääled, kes ühinesid segaansambli lõpulgudega ning koos lauldes oli tunda ja kosta veelgi rohkem väge ja energiat.

Hingesoojust lisasid ohttrad tervitajad, õnnitlejad ning kõik tänulikud kuulajad. Ühises kohvi- ja tordilauas sai olnud meenutatud, tulevikuplaane tehtud ja muhemonusalt kulgetud.

Segaansamblit Pool

Kuus on aastate jooksul saatnud hea muusikaline tase ja mõnus huumorimeel. Loodame, et ansambel lisab meie linna ja valla kultuuriellu jätkuvalt kauneid muusikalisi hetki.

ANNE GOMAA
TRIINU RIIS

Viljandimaa XXVIII loometantsupäev
LAUPÄEVAL 8. MÄRTSIL KELL 16.00
MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS
ESINEVAD SHOWTANTSIJAD ÜLE MAAKONNA

18.00 Naistepäeva DISKO

PÄÄSE 5.-
5256049, kultuurimaja@moisakyla.ee
oma pidulaud kata ise!

25. MÄRTSIL PÄIKESETÖUSUL KELL 6.07

Suitsusaunast ja sösarkonnast vestleb

Anna Hints

Naistepüha
MAARJAPÄEV

Tervitame päikest, laulame regillaule, seome õktsesse soovipaelu, matkame allihale.
Kultuurikeskuses süüme pannkooke ja joome puna palgele.

Andres Maimiku ja Rain Toiki film

Jan Uuspõld lähleb koju

"Kallis, mul lähleb veidi kauem"

Kolmapäeval
26. märtsil kell 18.00
Mõisaküla kultuurimajas

Pääse: 6/ 5.-

kinodes veebruar 2025

Uuring: Sarnaselt mujal maailmas leituga langeb ka Eesti laste vaimne heaolu vanusega

Tüdrukute näitajad on poiste omadest madalamad

Laste vaimse tervise uuringu andmetel esines vaimse tervise probleeme, eriti depressiooni ja ärevuse sümptomeid rohkem tüdrukutel ning need sagesid vanuse suurenedes. Kuigi lapse taust, näiteks pere majanduslik olukord, võib mõjutada tema vaimset heaolu, on samuti olulised tema suhted sõpradega ja pereliikmete läbisaamine kodus, koolikeskkond, sotsiaal-emotsionaalsed oskused ja tervislik eluviis. Ekspertide sõnul tuleb senisest rohkem tähelepanu pöörata ennetusele, kooli- ja perekeskonna toetavale rollile ja eluviisi muutmise olulisusele.

Enamik Eesti laste vaimse tervise uuringus mõõdetud vaimse tervise probleeme - depressiooni sümptomid, ärevus, liigsöömine, tähelepanuprobleemid, tahtlik enesevigastamine - olid levinumad tüdrukutel võrreldes poistega ning laste vaimse tervise probleemid sagesid vanuse suurenedes.

„Iga laps vääriv võimalust kasvada turvaliselt, et oleksid tagatud tema õigused, sealhulgas kasvada vaimset tervena ning saada selleks vajalikku tuge. Laste heaolu ei kujune vaid arsti või spetsialisti kabinetis, vaid nende igapäevases elukeskkonnas - kodus, koolis, internetis, aga ka laiemalt meid ümbritsevas. Meil kõigil - peredel, koolidel ja kogukondadel - on oma roll ja vastutus, et Eestis sirguvad lapsed oleksid terved nii füüsiliselt kui vaimset,“ ütles sotsiaalkaitseminister Signe Riisalo.

Sotsiaalkaitseministri sõnul arendatakse koostöös erinevate ministri- ja partneritega välja uusi teenuseid, nagu Perepesa keskused ja sihitud vanemlusprogrammid, mis aitavad ennetada probleeme ning toetada peresid lapse kasvatamise igas etapis. Samuti uuendatakse Tarkvanem.ee platvormi, et pakkuda vanematele veelgi paremat ja kergemini kättesaadavat tuge.

Uuringust selgus, et laste vaimse tervise probleemid seostuvad järgmiste riskiteguritega: sagedamad perekonfliktid, vanemate stress, kiusamine, koolistress, raskused oma emotsioonidega toimetulekul, pidev muretsemine, liigne nutiseadmete kasutamine ja mõnedel juhtudel ka uimastite tarvitamine.

„Paljud spetsialistid teevad tööd laste aitamiseks ning lastepsühhiaatria on tugeva surve all. Aga vaimse tervise murede kasvavat koorimat ei ole võimalik lahendada psühhiaatrie poolt. Vaja on appi jõuda varem, seega pakume ennetavaid, kiiremaid ja lühemaid ehk väheintensiivseid psühholoogilisi teenuseid ning toetame kogukonnas vaimse tervise abi kättesaadavust,“ ütles terviseminister Riina Sikkut.

Laste vaimset tervist toetavad head peresuhted, usaldusväärsed sõbrad, rahulolu kooli ja vaba aja veetmisega, osalemine trennis ja huviringides, tugev eneseusk, oskus raskustega toime tulla, hea füüsiline tervis ning piisav ja kvaliteetne uni.

Haridus- ja teadusminister Kristina Kallase sõnul peab iga laps ja noor tundma end koolis vaimset ja füüsiliselt turvaliselt ning saama vajadusel õigeaegset abi. „Oleme loonud süsteemse lähenemise, kus vaimse tervise edendamine, probleemide ennetus ja kiire sekkumine on haridussüsteemi loomulik osa. Haridusasutustel on siin võtmeroll, aga vastutus on ühiskonnal tervikuna - nii lapsevanematel, õpetajatel kui ka spetsialistidel. Peame ühiselt töötama selle nimel, et ükski noor ei jääks oma muredega üksikodus kui ka kogukonnas.“

„Laste vaimse tervise seire aitab regulaarselt jälgida, millised probleemid on kõige levinumad, millised tegurid probleemidega seostuvad, kuidas hinnatakse abi kättesaadavust ning mida oleks vaja parandada konkreetsetes sihtrühmades. Samuti annab see

edaspidi riigile väärtuslikku tagasisidet, kuidas on aja jooksul muutunud Eesti laste vaimse tervise seisund, sealhulgas võrreldes teiste riikidega, ütles Eesti Laste Vaimse Tervise Uuringu projektijuht, Tartu Ülikooli teadur ning Eesti Psühholoogide Liidu liige Iris Tuvi. Iris Tuvi andmetel tuleks laste vaimse tervise uuring tervikuna muuta regulaarseks, et saada pidevalt usaldusväärseid andmeid ning oleks võimalik analüüsida laste ja noorte vaimse tervise näitajate ning riski- ja kaitsetegurite muutusi ajas.

Sotsiaalministeeriumi eestvedamisel ja kõikide ministri- ja teadusministeeriumide koostöös on valminud ka „Laste ja noorte vaimse tervise parandamise ettepanekute raport“, mille eesmärk oli töötada välja valdkondadeüleseid ettepanekuid laste ja noorte vaimse tervise toetamiseks.

Laste vaimne tervis kujuneb väga paljude tegurite koostööst - alates kaasasündinud omadustest ja olukorrast sünniperes kuni kõige laiemate keskkonnateguriteni nagu kliima või ühiskonnakorraldus. Osad neist tegureist toetavad hea vaimse tervise kujunemist ning aitavad ära hoida tervise halvenemist ka negatiivsete asjaolude esinemise korral, teised aga suurendavad vaimse tervise probleemide tekkemise riski. Olulised on nii riskitegurite vähendamine kui ka kaitsetegurite edendamine, et ennetada vaimse tervise probleeme ning mitte jääda reaktiivseks.

Laste ja noorte vaimse tervise parandamise ettepanekud hõlmavad sotsiaal-emotsionaalsete koolituste programme, õpetajate ja lapsevane-

FOTO: CANVA

Vaimse tervise abi on kättesaadav

Mure olemasolul ei pea ootama, kuniks see kasvab piisavalt suureks, et pöörduda arsti poole. Kõige käegakatsutavam ja lihtsamini ligipääsetavam abi on telefoni-tugiliinid ja veebinõustamised. Neid on Eestis tasuta ja mitmed nendest ööpäevaringsed. Helistada võib nii laps, vanem kui lähedane.

- Lasteabi telefon 116 111 ning veebiterapeudi teenus: Portaalis Lasteabi on võimalik registreeruda veebiterapeudi teenusele aadressil <https://www.lasteabi.ee/et/lasteabi-veebiterapeudi-teenus>.

- Noortenõustamine veebis: Portaalis Peaasi.ee on võimalik registreerida noortenõustamisele aadressil <https://noustamine.peaasi.ee/noored>

- Tasuta nõustamist pakub ka lahendus.net.

- Koolipsühholoogide tugiliin 1226 (argipäeviti 16-20)

- Tallinna Lastehaigla vaimse tervise nõustamistelefon: Tallinna Lastehaigla vaimse tervise nõustamistelefonil +372 678 7422 saab tööpäeviti kell 9-10 nõu ja abi.

- Perearsti nõuandetelefon: 1220

Spetsialistide koolis ja tervishoius

- Koolipsühholoogide tasuta nõuandeliin 1226 vastab kõnelele tööpäeviti kl 16-20. Rohkem infot: <https://koolipsyhholoogid.ee/tugiliin-1226/>

- Kooli tugispetsialistid: kooliõde, koolipsühholoog, sotsiaal- või eripedagoog

- Perearst: Ka vaimse tervise murega sobib pöörduda perearsti poole, kel on oskused nendega tegelemiseks ja võimalused edasisteks sammudeks - perearst saab suunata lapse psühholoogilisele ravile või konsulteerida lastepsühhiaatriga.

- Vaimse tervise õe vastuvõtt: Vaimse tervise õe vastuvõtule saab registreerida terviseportaali digiregistratuuri kaudu üle Eesti

Erakorraline abi

- Erakorraline psühhiaatriline abi: Tõsiste vaimse tervise probleemide korral, mis vajavad kiiret sekkumist, tuleb pöörduda erakorralise psühhiaatrilise abi saamiseks psühhiaatrikliiniku valvetuppa, mis on avatud 24 tundi. Erakorralise abi saamiseks ei ole vaja saatekirja ning abi saab järgmistes asukohtades:

- o Tallinnas: Paldiski mnt 52, tel +372 617 2650

- o Tartus: Raja tn 31, tel +372 731 8764

- o Pärnus: Ristiku tn 1, tel +372 516 0379

- o Viljandis: Jämejala, Pargi tee 6, tel +372 435 4255

Hädaolukord: Kui lapse või kellegi teise elu on ohus, tuleb viivitamatult helistada hädaabi numbril 112.

mate koolitamist ning turvaliste keskkondade loomist nii koolis kui ka digimaailmas. Eesmärk on vähendada riskitegureid ja parandada laste igapäevast keskkonda, et ennetada vaimse tervise probleeme juba varakult. Ettepanekute elluviimise

est vastutavad erinevad ministri- ja laste heaolu töörühm ennetusnõukogu juures.

Eesti laste vaimse tervise uuring (LVTU), mille viisid koostöös läbi Tartu Ülikool, Tervise Arengu Instituut ja Turu-uuringute AS, oli ajendatud

kasvavast vajadusest saada usaldusväärset ja terviklikku teavet laste ja noorte vaimse tervise olukorra kohta Eestis. LVTU peamine eesmärk oli töötada välja Eestile sobiv laste ja noorte vaimse tervise seire meetodika.

Avalik pöördumine seoses tuuleparkide rajamisega

Kindlasti oled juba kursis, et Kliimaministeeriumil on plaan aastaks 2030 püstitada Eestisse tuuletööstused ja kasutada elektrit 100% taastuvatest elektrienergia allikatest. Kahjuks on aga tuuleenergiaga seotu läbimõtlemita ning väited ebaselged, kohati väärad ja kallutatud.

Tuuletööstuste rajamine on mahukas ning kallis ettevõtmine, lisaks tuulikutele on vaja ka salvestusseadmeid, elektritaristu ehitust, juurdepääsuteede rajamist, metsade suuremahulist raie. Kahjuks elekter tarbija jaoks odavamaks ei muutu vaid pigem tõuseb veelgi kuna tarbija peab selle kõik kinni maksma. Eesti Energia sõnutsi peab osa elektrist tulema kindlasti juhitavalt võimsuselt, see tähendab et vaid 100% tuuleenergiat ei saa energia taristut üles ehitada.

Kahjuks tuuleenergia arendamise kinnisideega sõidetakse üle nii loodusest kui ka rahvast. Riik ei ole loonud seadusandlust, mis kaitseks tuuletööstuste piirkonnas loodust, elanike tervist ja ka kinnisvarahinna languse eest.

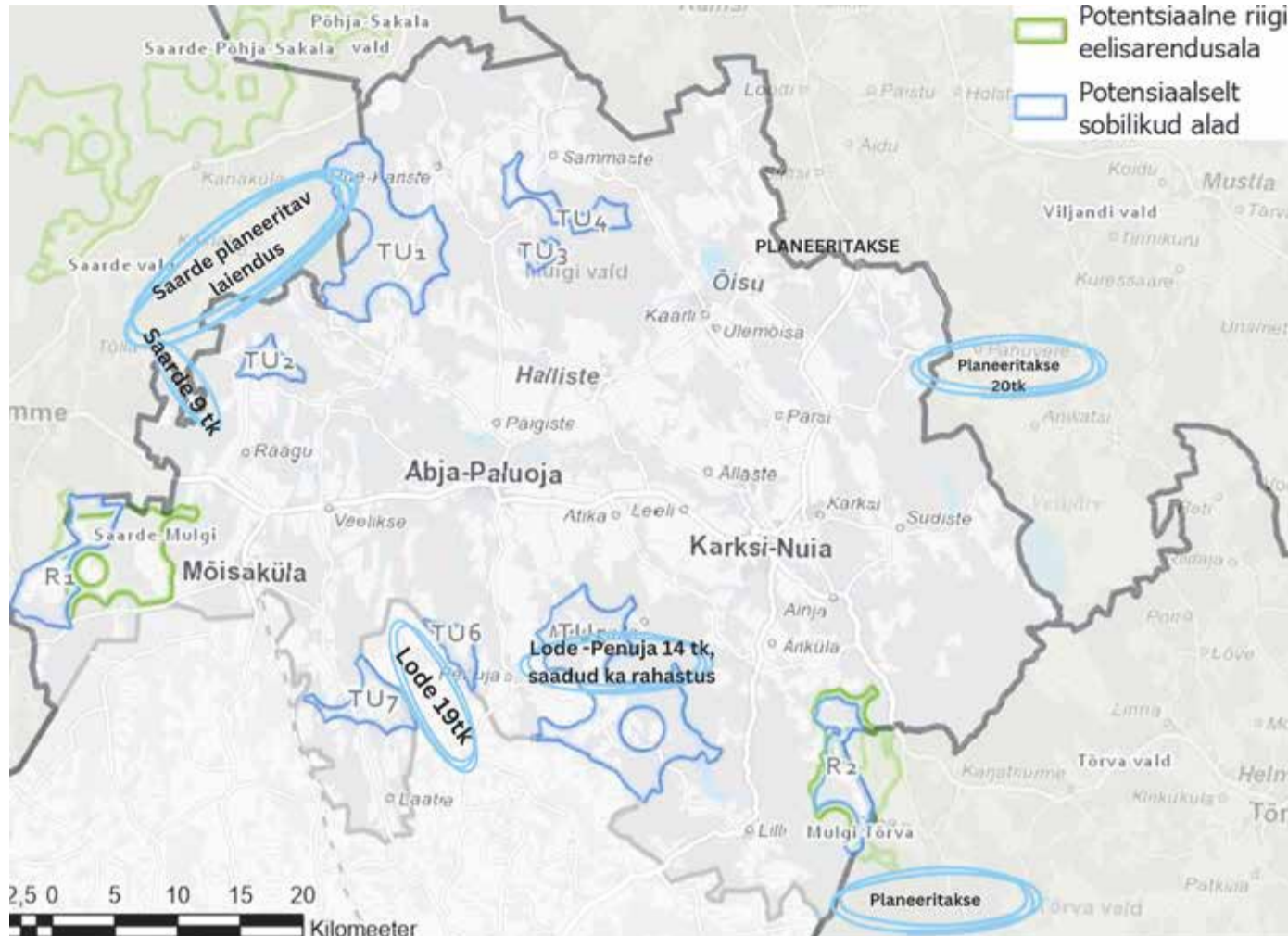
Enne suuremahuliste tuuletööstuste projektide elluviimist tuleks analüü-

sida erinevaid võimalusi ning välja töötada sobiv plaan.

Tulu Lätis, kahjud Mulgi vallas

Ka Mulgi valda, meie looduse ja majapidamiste lähedusse, planeerivad viis erinevat arendajat tuuleparkide rajamist. Kahjuks soovitakse neid rajada palju rohkem, kui tegelikult vaja oleks, nii terves riigis. Me ei saa leppida sellega, et suur osa meie vallast tuuletööstuspiirkonnaks muudetakse. Lisaks tulevad tuulikud paljude Mulgi valla armsate külade lähedale. Hetkel on kõneaineks kaks kavandatavat ning kogu Mulgi vallas ootab veel 9 ala, kuhu on hetkel võimalik neid rajada.

Eesti Vabariigiga piirnevale Läti Vabariigi Valmiera piirkonda Lode külla planeeritakse tuuletööstusparki 19 tuulikuga, mille negatiivne mõju tuleks valdavas enamuses Mulgi valda. Lisaks on samal arendajal plaanis ehitada Läti Lode tuulepargile juurde Eesti poolele, Penuja külla, 14 tuulikuga tuuletööstus. Mõjualasse jäävad lähimad külad on Penuja, Saate, Lilli, Laatre ja Veeликse küla.

Toeta oma allkirjaga!

Saarde vald on algatanud tuuletööstuse edasiarendamise eriplaneeringu Mulgi vallapiirile lähemale kui 5000 m, mis otseselt mõjutab meie valla kodanikke. Kavandatava tuulepargi ala jääb juba olemasoleva Saarde 9 tuulikuga tuulepargi juurde, mille mõjualasse jäävad Mulgi valla külad.

Kui sul endal ei ole tulevase arenduse lähedal elamist, siis palun toeta

oma tuttavaid, sõpru, sugulasi, kelle kodu lähedusse need planeeritakse ja anna oma allkiri, et näidata oma vastumeelsust ning toetamist korrekse süsteemi loomisel. Iga allkiri on oluline!

Lisaks aitab kaasa antud info jagamine. Allkirjade kogumine ja meelsuse näitamine on oluline osa Mulgi valla tuuleparkide eriplaneeringu lõpetamisest, ilma milleta on seda raskem teha.

Allkirja saab anda rah-

vaalgatus.ee veebilehel. Palun anna neile oma allkirjad kui arvad, et peaksime Mulgi vallas tuulikute püstitamisega aja maha võtma ning asjades selgusele jõudma. Seal on üleval kolm algatust:

Tuulikute vaba Mulgi vald! - <https://rahvaalgatus.ee/initiatives/1317-tuulikute-vaba-mulgi-vald>

Ei Läti Lode tuulepargile meie kodude kõrval! - <https://rahvaalgatus.ee/initiatives/1328-ei-1%C3%A4ti-lode-tuulepargile-meie-kodude-k%C3%B5rval>

ee/initiatives/1328-ei-1%C3%A4ti-lode-tuulepargile-meie-kodude-k%C3%B5rval

Mulgi valla kodanike pöördumine Saarde vallavalitsusele ja vallavolikogule tuuletööstuse vastu - <https://rahvaalgatus.ee/initiatives/1320>

Paberil saab allkirja anda Abja-Paluoja Popsi Köögis.

**EVELI ÕIGUS
REET JOOSING**

Anda verd, tähendab kinkida elu

KARKSI-NUUA KULTUURIKESKUSE SINISES SAALIS

26. märtsil kell 10-12

Tartu Ülikooli Kliinikumi

DOONORIPÄEV

Võta kaasa fotoga isikut tõendav dokument

Tule doonoriks, kui oled 18-60 aastat vana, kaalud vähemalt 50kg, oled terve, puhanud ja söönud.

Enne vereloovutust tutvü lisainfoga www.kliinikum.ee/verekeskus

Riigiinfo telefoni nimel tehakse petukõnesid

Häirekeskusele on laekunud teateid, et kelmid kasutavad riigiinfo telefoni või sellele sarnast numbrit petukõnede tegemiseks. Asutus rõhutab, et riigi-asutused ei küsi paroole ega kaardiandmeid.

„Inimestele on helistatud numbrilt 61247 ja +372 600 1247, millest viimane on riigiinfo telefoni ametlik pikk number. Samuti on võetud ühendust suhtlusrakenduse Telegrami kaudu, kus kasutatakse numbrit 1247. Petturid tutvustavad end kui politsei töötajad, kelle sõnul on probleeme krediidiga, mistõttu soovivad inimest aidata. Meile teadaolevalt on kõned venekeelsed. Petukõnedele

omaselt küsitakse paroole ja teisi andmeid, et mure lahendada,” selgitas Häirekeskuse kriisjuht Janek Murakas. „Oluline on mees pidada, et riik ei küsiks paroole ega krediitkaardi andmeid.”

Muraka sõnul võib kodanik kõne saada riigiinfo telefonilt, kui eelnevalt helistas numbrile 1247 ja liin oli hõivatud, helistaja on soovinud tagasihelistamist või kui vastavasisuline palve on tulnud koostööpartnerilt. „Riigiinfo telefoni operaator võtab inimesega ühendust üksnes eelneval kokkuleppel, näiteks andmaks lisainfot,” lisas ta. „Erandjuhtudel oleme helistanud Eestis asuvatele inimestele, kui seda on palunud koostööpartner. Näiteks aastatel

2022–2024 helistasime Eestis viibivatele Ukraina sõjapõgenikele ning 2023. aastal andsime inimestele teada vajadusest uuendada ID-kaardi sertifikaate. Sellistel juhtudel teeme alati avaliku elteavituse ja lisame info oma kodulehele www.hairekeskus.ee.”

Tasub teada, et riigiinfo telefonilt väljahelistades kuvatakse üksnes numbrit 1247 ning kõne alustades annab operaator teada, et helistakse riigiinfo telefonilt. „Kuna möödunud aastaga lõppes Ukraina sõjapõgenikele helistamise projekt, siis kodanikele helistades alustame kõnet alati eesti keeles,” täpsustas Häirekeskuse kriisjuht. Riigiinfo telefoni operaatorid annavad ja võtavad infot

vastu telefonikõne, e-kirja ja Bürokrati vestluse vahendusel.

Riigiinfo telefoni number on 1247 (välismaalt helistades +372 600 1247) ja e-post 1247@1247.ee.

Mida teha, kui oled saanud petukõne riigiinfo telefoni nimel?

• Katkesta kõne kohe-selt.

• Kui Sa ei jaganud oma isiklikku teavet ega saanud varalist kahju, anna petukõnest teada riigiinfo telefonile helistades numbril 1247.

• Kui oled petturitele jaganud oma andmeid või saanud varalist kahju, siis helista viivitamatult hädaabinumbrile 112.

Õnnistatute arv kasvas kolmandiku võrra

Kui uus aasta on alanud, siis ei unustata vana aastat, vaid koostatakse järgemööda aruandeid ning tehakse kokkuvõtteid. Esmalt kirjutavad kogudused aruanded ning jagavad neid oma nõukogude ja koguduse liikmete keskel. Juba kevade saabudes võetakse aruanded kokku praostkondades ning ka üldkiriklikul tasandil. Mõisaküla koguduses on arvud kokku loetud ja aruanded sõnastatud.

Mõisaküla kogudus kogus 2024. aastal 67 liikmeannetust.

Jumalateenistusi peame oma kirikus paar korda kuus. Enamus neist on korrakohased jumala-

teenistused armulauaga. Mõnel puhul veedame terve tunni kontserdi lummuses või seome käed palveks koos külalistega. Õnnestus advendiaja alguse puhul õpetajal tervitada linna rahvast keskväljakulgi. Nii osales kõikidel jumalateenistustel, palvustel ja talitustel ühtekokku 850 inimest, seda on kolmandiku võrra rohkem kui 2023.aastal.

Kiriklikest talitustest toimus 4 matust.

Kirikukontsertidel laulis kammerkoor Kungla Kadi Kase juhatusel kolmel korral. Tuli meile muusikalist külakosti pakkuma Muraste kand-leansambel LiuLi, keda

juhendas Katrin Läll. Rasmus Puur tõi meile esinema Vanalinna Hariduskollegiumi keelpilliorkestri ning kiriku aastapäeva arvuka publiku meeleolu tõstis Abja Accordion Band Valdo Värgi juhatusel. Kõiki kontserte salvestab ja avaldab Youtubis väsimatu Uno Tisler.

Huvitavaks kujunes ka kalmistupüha, kus tuli omaste kalmule trompetit mängima Jaanus Barkala. Palusime temal mängida „Eesti viisi“ kõikidele kuulajatele.

Kuigi Mõisaküla kool lõpetas tegevuse, alustame alati kooliaastat väiksemate õpilaste õnnistamisega. Seekord tuli

3 last sellisele palvele.

Hooldekodus peame jumalateenistust harilikult igal kvartalil.

Muuseumi juhataja Anu tutvustas kirikut 6 ekskursioonile ehk paarisajale külalisele.

Kirik tellis ettevõtetelt Puit ja Mööbel OÜ uue altari. Altar vajas paigaldamisel mitme mehe käsi ning vanaisa ja lapselapsed Rein, Karl ja Rasmus Välik olid selle juures tragid. Aga kõiki töid juhendab ja teeb juhatuses esimees Kunnar Keres, kes korraldas ka talgupäeva puude hooldusloikamiseks.

ARVO LASTING

Aprillis on lihavõttepühad

Ülestõusmispühad ehk lihavõttepühad ehk lihavõtted ehk paasapühad, argikeeles ka munadepühad, on kristluses liikuvad pühad, mis algavad esimesel täiskuu pühapäeval pärast kevadist pööripäeva (ajavahemikus 22. märtsist 25. aprillini).

Pühad mälestavad Jeesus Kristuse surnuist ülestõusmist pärast ristilõomist roomlaste poolt Kolgata mäel. See on Jeesuse Kristuse kannatuse mälestamise kulminatsioon, millele eelneb 40-päevane paastu-, palve- ja patukahetsusperiood.

Paljudes riikides on ülestõusmispühad riigipühad, kuid nende pikkus erineb riigiti. Eestis on riigipühaks kuulutatud vaid ülestõusmispühadele eelnev suur reede ja ülestõusmispühade 1. püha. Mitmel pool Euroopas on riigipüha ka ülestõusmispühade 2. püha, kuid Eestis on Riigikogus sellekohased ettepanekud korduvalt tagasi lükatud põhjendusega, et Eestis on kirik ja riik lahus ning Eesti ei ole kristlik riik.

Ülestõusmispühaga tähistatakse Jeesuse ülestõusmist, mis on kristliku usu üks peamisi tõekspidamisi. Ülestõusmispühadele eelneb kirikukalendris vaikne nädal, mis tähistab Jeesuse ristisurma ja selleni viinud sündmusi. Seepärast on

vaikse nädala kristlik kombestik vaikne, mõtlik ja leinaline. Läänekristluses algab vaikne nädal palmipuudepühaga, kui inimesed tervitasid Jeruusalemma saabuvat Jeesust palmiokstega. Sellel järgnevad suur kolmapäev (leinatakse Jeesuse reetmist), suur neljapäev (tähistatakse viimset õhtusöömaaga), suur reede (mälestatakse Jeesuse ristilõomist ja surma) ja vaikne laupäev (Kristuse puhkamine surmas).

Ülestõusmispühad seavastu on suur rõõmu-aeg, kuna need tähistavad Kristuse surnuist ülestõusmist ja inimeste lunastamist.

40 päeva pärast ülestõusmispühi (neljapäeval) on taevaminemispüha ehk suur ristipäev. Ülestõusmispühad on kirikukalendri suurimad pühad. Siiski on neil õigeusu kirikus keskem tähendus, kui katoliku kirikus ja protestantlikes kirikutes, kus tähtsamad on jõulud.

Katoliku ja õigeusu kirikus lõppeb ülestõusmispühadega (lihavõtetega) paast ja võib taas liha süüa. Ülestõusmispühade traditsioonilised toidud on mitmesugused muna- ja piimatoidud. Üks tuntumaid paasapühade toite on pasha.

Ülestõusmispühade ehk munadepühadega seostub komme värvida mune, neid üksteisele kinkida ja koksida – võidab see, kelle muna jääb terveks. Munade värvimise tava päritolu kohta

Sibulakoortega värvitud lihavõttemunad. FOTO: ERAKOGU

on erinevaid seletusi, täpne algus on teadmata. Ilmselt seostub see paastu lõppemise ja viljakusmaagiaga.

Lihavõttemunade and-

mine on sotsiaalse suhtlemise vorm, kuna kuulub kinkimise ja vastukinkimise hulka. Lihavõttemunad tähistavad ühtlasi uut elu ja kestvust.

Tervikliku Tervenemise Teenistus

ISIKLIKUD LOOD / MUUSIKA / EESTPALVE

MUUSIKUD: RAIMONDO JA TÕNU LAIKRE, MAREK TALTS JA EIVIN TOODO PEREKONNA KEELPILIKVARTETT.

ПРОИСХОДИТ СИНХРОННЫЙ ПЕРЕВОД НА РУССКИЙ ЯЗЫК.

L 15. MÄRTS **18:00**

EELK Viljandi Pauluse kirik, Kiriku tn 5, Viljandi

OTSEÜLEKANNE PILDIRAADIO, RAADIO 7.5, TV7-5 JA TTT YOUTUBES • TERVENEMINE.EE • PILDIRAADIO.COM • RAADIO7.EE • TV7.EE

KOGUDUSTE TEATED

EELK MÕISAKÜLA KIRIKUS

9. ja 30. märtsil kell 14 kirikus jumalateenistus armulauaga.

Mõisaküla koguduse hooldajaõpetaja Arvo Lasting elukohaga Tõrvas, 5249654, arvo.lasting@eelk.ee
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Mõisaküla kogudus
a/a EE632200001120204044

EELK KARKSI PEETRI KIRIKUS

P, 2. märtsil kell 14 armulauaga jumalateenistus.

K, 5. märtsil kell 17 tuhkapäeva palvus – paastuaja algus.

P, 16. märtsil kell 14 paastuaja armulauaga jumalateenistus.

R, 21. märtsil EELK Viljandi sinod Põltsamaal.

T, 25. märtsil kell 12 küüditamise ohvrite mälestuspäev – leinakella helistamine.

P, 6. aprillil kell 14 paastuaja armulauaga jumalateenistus.

P, 13. aprillil kell 14 palmipuudepüha, armulauaga jumalateenistus.

MÄRTSIS TOIMUVAD JUMALATEENISTUSED KOGUDUSE MAJAS.

Pärast teenistust kaetud kohvilaud!

Koguduse hooldajaõpetaja on Hedi Vilumaa, hedi.vilumaa@eelk.ee, 53485573.

Liikmeannetused ja toetused saab teha kas kirikus või pangas:
Eesti Evangeelse Luterliku Kiriku Karksi Peetri kogudus:
SEB EE401010302010444001 või EE541010302010442003
Suur tänu annetuste ja toetuste eest!

EELK HALLISTE PÜHA ANNA KIRIKUS

P, 9. märtsil kell 11 Paastuaja 1. pühapäev Invocavit. Missa. Juhtmõte: Jeesus – kiusatuste võitja.

P, 9. märtsil kell 11 Paastuaja 3. pühapäev Oculi. Missa. Juhtmõte: Jeesus – kurjuse võimu võitja.

P, 13. aprill kell 11 Palmipuudepüha Palmarum. Missa. Juhtmõte: Aukuninga alandustee

N, 17. aprillil kell 16 Suur Neljapäev. Missa. Juhtmõte: Püha armulaud.

R, 18. aprillil kell 11 suur reede. Liturgiline jumalateenistus. Juhtmõte: Jumala Tall.

P, 20. aprillil kell 11 Kristuse ülestõusmise püha ehk 1. ülestõusmispüha. Missa.

Juhtmõte: Kristus on surnuist üles tõusnud!

Jumalateenistused toimuvad kolmekuningapäevast kuni ülestõusmispühadeni kiriku käärkambris.

VAIMSE TERVISE KOHVIK

R, 21. märtsil kell 17.30–19.30 Kulla leerimajas.

Teemaderingis on küsimused selle kohta, mis meid motiveerib ning stimuleerib. On lootus, et leiame üles autonoomse motivatsiooni enda sees.

Kohviku vestluseid aitavad kavandada ja käigus hoida

Jana Ots (psühhoanalüütiline psühhoterapeut)

Allan Kährrik (täiskasvanute koolitaja)

EKNK ABJA-PALUOJA KOGUDUS

Neljapäeviti kell 18 õhtu meestele, Jaama tn 15.

Neljapäeviti kell 18 õhtu naistele, Pärnu mnt 32 II korrus (sissepääs maja tagant).

Laupäeviti kell 17 Noortekas, Pärnu mnt 32 II korrus (sissepääs maja tagant).

Pühapäeviti kell 12 jumalateenistus, Jaama tn 15.

EAÕK KARKSI-NUIA KIRIKUS

P, 23. märtsil algusega kell 11 jumalik liturgia.

Teenib preester Margus (Miikael) Raissar tel 5332 9714 e-post. miikael@eoc.ee

EAÕK Karksi-Nuia Püha Aleksei kogudus tänab annetuste eest kiriku fassaadi remonditöödeks.

Võimalik toetada kogudust panga ülekandega Swedbank EE802200221075761043.

Täname abi eest!

KUHU MINNA

ABJA KULTUURIMAJA

Pärnu mnt 28, Abja-Paluoja

I korruse fuajees märtsis-aprillis Mikk Sarve fotonäitus „Kanada looduse lood“.
7. märtsil kell 17 Abja muusikakooli I klassi õpilaste kontsert.
13. märtsil kell 18.30 Abja mälumängu V voor.
20. märtsil kell 17 Abja muusikakooli orkestriosakonna kontsert.
27. märtsil kell 17 Klubi Meelespea peoõhtu. Line-tantsu õpetab Valli Helin. Tantsuks mängib Sulev Helin. Pääse 10 eurot.

ABJA RAAMATUKOGU

Pärnu mnt 28, Abja Paluoja

4. märtsil kell 18 Kirjandusklubi
20. märtsil kell 11 Luuleduell 3. kl. õpilastele Abja gümnaasiumis.
 Kuni **31. märtsini** kestab fotokonkurss „Raamatust välja“. Raamatunäitused:
1.–31. märts „Fantaasiakirjandus eesti autoritelt“.
1.–31. märts „G nagu geograafia“.
1.–31. märts lastele „Algab g-ga“.

ABJA PÄEVAKESKUS

Pärnu mnt 10, Abja-Paluoja

Esmaspäeviti kell 13 jututuba külalisesega. Jututuppa ootame ka Lõuna-Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu liikmed.
Teisipäeviti kell 13 on saviring Lea juhendamisel, saviringi osalustasu 5 eurot.
Kolmapäeviti kell 15.30 käsitööring Veronica juhendamisel. Hetkel saab õppida tikkimist, õmmelda rahvarõivaid ja jätkama lahttasku õmmlemist. Alustame projektipõhise tegevusega.
Neljapäev on päevakeskuses erihooletandepäev (igapäevaelu toetamise- ja toetatud elamise teenus SKA otsuse alusel) alustame kell 10.
Reedeti toiduring kell 13, toiduringi osalustasu on 2 eurot.

Jätkub kangastelgedel Halliste naise sõba kudumine, soovijad helistavad.
 Jätkub kaltsuvaiba kudumine. Materjalid päevakeskuses, kes soovib koob enda materjalist.
 Alustame projektipõhise tegevusega.
 Lõuna-Mulgimaa Puuetega Inimeste Ühingu projekti „Arhailiste mustrite tikkimine ja vööde valmistamise töötoad“, toimuvad veebruarist mai lõpuni, töötubasid juhendab Veronica. Projekti rahastas Kohaliku omavalitsuse programm Viljandi- maa, Kogukonna areng 02.10.24–02.10.2025.
 Päevakeskuse ruume on võimalik kasutada, eraisikule 10 eurot/tund, juriidilisele isikule 12 eurot/tund.
 Ootame huvilisi!
 Info päevakeskusest või mob 5787 7820.

HALLISTE RAAMATUKOGU

Kulla Leerimaja

Raamatunäitused:
3.–31. märts raamatunäitus „Vembumees Vilde. 160 aastat Eduard Vilde sünnist“
1.–30. aprill raamatunäitus „Humor teeb päeva rõõmsaks“
3.–31. märts raamatunäitus „Heiki Vilep 65. Jana Maasik 55“, „Luulet emakeelepäevaks“ Halliste põhikoolis.
1. aprill – 2. mai raamatunäitused „Elu pildid. Ilon Wikland 95“ ja „Lasteraamatupäev. 220 aastat Hans Christian Anderseni sünnist“ Halliste põhikoolis.
20. märtsil kell 15.30 Kirjandusklubi. Kõik endised ja uued kirjandushuvilised on oodatud! Kuulame, arutame ja mõtleme kaasa. Jagame lugemiselamusi ja raamatusoovitusi. Loomes vabas juturingis ise hubase koosolemise.
 Märtsikuus on kohtumine Silvia Mälksuuga, kes tutvustab oma detsembris ilmunud raamatut „Kirjad kasuemale“.
 Täpsem info tuleb valla veebilehele.
10. aprillil kell 15.30 Kirjandusklubi. Kõik endised ja uued kirjandushuvilised on oodatud! Kuulame, arutame ja mõtleme kaasa. Jagame lugemiselamusi ja raamatusoovitusi. Valime uue teema lugemiseks. Loomes vabas juturingis ise hubase koosolemise.

HALLISTE RAHVAMAJA

Klubi 5, Halliste

1. märtsil kell 18 kinoõhtu. „Jan Uuspõld läheb koju“. Pilet 6 € ja 5 €.
5. märtsil kell 19 zumba. Osalustasu 5 €.
11. märtsil kell 13 jututuba.
26. märtsil kell 11.20 teatrikuu tähistamine. Külla tuleb etendus „Päikesekiir õpib nägema loodust“. Sobib lasteaialastele. Pilet 5 €.

KARKSI-NUIA KULTUURIKESKUS

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

4. märtsil kell 18 vastlapäev.
5. märtsil kell 18 Karksi mälumäng.
8. märtsil kell 19 naistepäeva tantsuõhtu, esinevad Toomas ja Tauri Anni.
16. märtsil kell 10 Maleturniir.
20. märtsil Mulgimaa pärimuspäev.
21. märtsil kell 19 ansambli Lustipill 50. aasta juubelkontsert.
22. märtsil kell 10 Lõuna-Eesti mesinike infopäev.
25. märtsil kell 6.05 Maarjapäeva tähistamine.
26. märtsil kell 10 doonoripäev.
26. märtsil ettevõtluspäev.
2. aprillil kell 9 Päästeameti kriisiõppe päev.
2. aprillil kell 18 Karksi mälumäng.
5. aprillil kell 19 Komöödiateatri etendus „Mulle huumor meeldib“.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia

13. märtsil kell 11 „Luuleduell“ 3. klasside õpilastele.
14. märtsil kell 10 „Lugemisisu“ teematund lasteaia Mõmmide rühmale.
19. märtsil kell 17 Juured Mulgimaa mullas: kohtumine kirjanik Mehis Heinsaarega.
 Raamatunäitused:
1.–31. märts „Teekond Mehis Heinsaare hingemaastikul“.
1.–31. märts „Graatsia puudutus“.
1.–31. märts „Kas see on päris või fantaasia?“.

KARKSI KÜLAMAJA

Karksi küla

13. märtsil kell 10 ettelugemispäev Karksi kodu hoolealustele
19. märtsil kell 11 eakate ennelõuna „Tere kevad“.

MÕISAKÜLA KULTUURIMAJA

Kiikre 13, Mõisaküla

8. märtsil kell 16 Viljandi maakonna XXVIII Loometantsupäev (esinevad tantsutrupid üle maakonna).
 Õhtu jätkub naistepäeva diskoga. Pääse 5.-
9. märtsil kell 17 Komöödiateatri etendus „Lumevangis“. Osades Piret Kalda, Tõnu Oja, pääsmed 24.-/ 26.- saadaval Piletilevis ja kohapeal.
20. märtsil Kevadmatk. Otsime kevadet Tolkuse rabast! Anna oma tulekust kindlasti teada tel 525 6049 väljasõit **kell 16** keskvaljakult. Oma tulekust anna kindlasti teada. Osalustasu 6.-.
25. märtsil küüditamisohvrite mälestuspäev. Tule ja süüta küünal Mõisaküla raudteel.
26. märtsil kell 18 Eesti mängufilm „Jan Uuspõld läheb koju“. Pääse: 6.-/5.-.

MÕISAKÜLA MUUSEUM

Kesk tänav 4, Mõisaküla

1. märtsist näitus „Emakeel õpikutes“. Vaadata on eesti keele ja kirjanduse õpikud 19.–21. saj. Näitusega tähistatakse 500 aasta möödumist esimese eesti keelse raamatu ilmumisest.

MÕISAKÜLA RAAMATUKOGU

Kesk tn 4

Raamatute väljapanekud:
01.–31.03 Pimekohting raamatuga.
01.–31.03 Naised kirjanduses.
01.03–30.04 Ott Arder 75. sünniaastapäev „Elu täis on muinasjuttu“.

ÕISU RAAMATUKOGU

Ringi 3, Õisu

4.–28. märtsini näitus „Mitmekülgne Vilde – meie esimene ...“.
14. märtsil emakeelepäeva tähistamine.
27. märtsil kell 17.30 Kirjandusklubi.
6.–20. märtsini lugejate üleriigiline rahuloluküsitlus.

UUE-KARISTE RAHVAMAJA

Uue-Kariste küla

13. märtsil kell 14 Klubi 60+ kokkusaamine.
18. aprillil kell 14 Klubi 60+ kokkusaamine. Esineb Uue-Kariste rahvamaja näitering Vuntsid näidendiga „Perekond“.

Mõisaküla kultuurimaja kutsub:

Neljapäeval
20. märtsil kell 16.00
 sõidame **TOLKUSE** rappa
KEVADET
OTSIMA
 sõidame ühiselt bussiga,
 osalustasu 6.-,
 oma tulekusoovist anna kindlasti teada
 17.märtsiks 5256049 Laine

LUMEVANGIS
 Piret Kalda Tõnu Oja

PÜHAPÄEVAL 9. MÄRTSIL 17.00
MÕISAKÜLA KULTUURIMAJAS

SOODUS- HIND pensionär, tudeng, õpilane.

TULE SÜÜTA OMA KÜUNAL
KÜÜDIATMISOHVRITE
MÄLESTUSPÄEVAL

Mõisaküla raudteel
 25. märtsil, küünla saad süüdata endale sobival ajal

*Õnnitleme uusi vallakodanikke
ja nende vanemaid*

9. veebruaril sündis Kairi Nigoli ja
Allan Koorepi perre poeg **RENET**

6. veebruaril sündis Kristina Tšerniševa ja
Eiki Kelli perre tütar **LISANNA**

**Küttepuu müük Mulgi vallas,
Veelikse külas. Transpordiga.**

Tauri Õigus, tel 5345 8630.

**Eterniit, plekkprofiil, bituumensindel katusetööd.
Puitfassaadide ehitus ja värvimine.
Kortermaja trepikodade renoveerimine.**

**MILTON
GRUPP**

☎ 5352 9476

✉ mehitus@gmail.com

Mulgi arvutid
Üits kige paremp puut

**Printerikassetid
IT hooldus
Arvutid**

Lossi 20, Viljandi
tel. 5611 0405
E-R 10-18, L 10-14

*Aeg möödub ja riival nii mõnda,
elu viib paljugi käest.
Aja õigus on võtta ja anda,
kuid mälestus on jääv...*

MÄLESTAME

LEHTE HUNT

23.11.1929–31.01.2025

MARGUS VILLEM

06.02.1957–16.02.2025

TARVO TÖNISSOO

04.05.1947–03.02.2025

REIN SIITAM

08.02.1944–17.02.2025

VELLO ZARINA

12.05.1943–06.02.2025

ELFRIDE KOLLIST

02.02.1933–17.02.2025

RAISSA NIKONOROVA

30.04.1941–10.02.2025

OSKAR SOOVIK

19.10.1923–22.02.2025

SULEV KUNINGAS

18.07.1959–10.02.2025

ALMA HALLER

07.12.1958–23.02.2025

IRMA JÕUMES

25.03.1929–12.02.2025

PRIIT LEHTSAAR

21.04.1970–23.02.2025

VILMA PUKS

27.04.1938–15.02.2025

JAAN METTUS

13.11.1932–24.02.2025

ERICH POST

21.05.1933–15.02.2025

VIRVE ORAV

17.07.1939–25.02.2025

ARHITEKTUURNE PROJEKTEERIMINE ESKIISIST EHITUSLOANI

- Arhitektuurne ja ehituslik projekteerimine
  - Ehituslubade taotlemine
- Detailplaneeringute koostamine
- Projekteerimisalane konsultatsioon

MEELDIVAT KOOSTÖÖD SOOVIDES!
info@ekelisprojekt.ee +372 5632 7877 ekelisprojekt.ee

EKELIS PROJEKT
ARHITEKTUURIBÜROO

Iga kodu väärib PUHAST VETT

HAJAASUSTUSE PROGRAMM

Taotlusvoor
03.02.2025 - 03.04.2025

MIRIDON on abiks:

- Veeanalüüside teostamisel
- Filterseadmete valimisel
- Filterseadme paigaldamisel
- Survetõsteseadmete paigaldamisel

MIRIDON

www.miridon.ee | tel. +372 526 8515 | miridon@miridon.ee
Rehepasi tee 31, Kambja vald, Tartumaa

KANALISATSIOON.EE

KÕIK VAJALIK KANALISATSIOONI LAHENDUSTE
EHITAMISEKS E-POEST VÕI OTSE LAOST!

2025. AASTA HAJAASUSTUSE PROGRAMM

- ✓ **KOGEMUS LOEB!** MEIE TIIMIL ON AASTATEPIKKUNE KOGEMUS.
- ✓ **PERSONAALNE TEENINDUS.** LEIAME JUST TEIE KODU VAJADUSTELE SOBIVAIMA LAHENDUSE.
- ✓ **SÄÄSTATE AEGA JA RAHA!** MEIE PROFESSIONAALNE LÄHENEMINE TAGAB TEIE PROJEKTI SUJUVA TEOSTUSE.
- ✓ **TÖÖ TEOSTAME ALGUSEST LÕPUNI.** KIIRE NING KVALITEETNE PAIGALDUS KOGENENUD MEESKONNAGA.

Koostöö ei lõpe paigaldamisega - tagame ka
usaldusväärse järelteeninduse

INFO@KANALISATSIOON.EE
+372 5049754

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK

**22. aprillil alates kella 10st
ABJA KULTUURIMAJAS**

Eelregistreerimine kell 9–15
telefonil 5323 2454.

- kuiva silma test
- silmarõhu mõõtmine
- optilised päikeseprillid

Silmade kontroll 20€, prilliootjale TASUTA!

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

KONTAKT

www.PUURVESI.ee
Info@puurvesi.ee
+372 5566 2032
+372 5569 4310

Flexpoint Grupp

SOOVID ENDALE UUT VANNITUBA, SAUNA
VÕI KÖÖKI?

VÕTA MEIEGA ÜHENDUST - TEOSTAME ERINEVAID
PLAATIMIS, EHITUS - JA VIIMISTUSTÖID

TELEFON: 555 72 742
MEL: FLEXPPOINTGRUPP@GMAIL.COM
FACEBOOK: FLEXPPOINT GRUPP

Õnnitleme märtsikuu sünnipäevalapsi!

1. märts

SILVIA AAVIK 90
AIME ALLIK 86

2. märts

TAIMA ALEV 82

3. märts

ANNE LEIBUR 87
JAAN ALLIK 75
LEILI NAEL 80

4. märts

MIHKEL OLTSMEIER 87
ALEKSANDER LEMETTI 83
EEVI UKE 87
NIKOLAJ GOLOVKO 70

5. märts

VELLO ESING 84
MAILE JAHN 85
PAUL LEPIK 70
OLGA OKUNEVA 70
SILVIA VOID 70

6. märts

JAAN KIVIOJA 70

7. märts

LEILI PAARMAN 90

8. märts

KALJU KIVISILD 87
MAIMU MÄNNIK 93
HELLEN SARV 92
HILJA KIVESTE 80

10. märts

AINO TEEMUSK 94
MAIE JERŠOVA 86

11. märts

MÄRT PÄRTELSON 70
MAIRE KAHU 70

12. märts

HEINO NÕGU 89
ILME LIIV 84
ELLE PAUMERE 70

13. märts

NIINA GEVLJA 75

14. märts

ALEKSANDRA VANATALU 80
HEIVI KUUSIK 75

15. märts

ERLI ILVES 91
ELMAR VALK 80

16. märts

MEIDA JENTS 95
VEERA KINK 94

17. märts

TARMO KOIT 85

19. märts

MARVE ORLE 82
LIIA REBANE 70

20. märts

PEETER JÜRGENSON 75

22. märts

AAVU AAVIK 70
RAISSA TSARENKO 70

24. märts

MATI RUUL 85
ENNO LEPP 84
ILSE VISNAPUU 80

25. märts

VELLO VIIRA 85
LEIDA SAKSNIIT 91
MARE PIKKOR 70

26. märts

ILMAR REBANE 83
LEHTE ERG 84
MILVI KOOV 75
HELMİ PIDİM 75
RIITA BELOUŠŠENKO 70
EVE MAASEPP 70
MILEEDI HAAVISTU 70

27. märts

MATI RISTISAAR 88
ANNE KURG 84

28. märts

AUGUST DOBRUS 95
HELLE REINFELD 85
MARTA VARIK 85

29. märts

ALU LÜKK 89
VILVE MIRKA 88
HILJE PARTS 84
PILLE SÄDEM 84
VLADIMIR TŠUBAROV 70

30. märts

TIIU ILVES 81

31. märts

ANDRES SANDER 83
HELENE KUTTI 99
MAALI PÄRT 91
HILDA ŠTŠERBAKOVA 83
TIIT SISASK 70
HELJU PELISAAR 80

Ostan nõukogude
aegsete sõidautode
kasutamata varuosi.
Võib pakkuda
seismajäänud
VAZ sõidukit.
Tel 5565 1952

**Küttepude, pelleti
ja briketi müük
üle Eesti.**

**www.puu24.ee
või helista
520 0093, 600 0136**